

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (306) 成语故事 (二零六)

วันที่ 24 ธันวาคม 2566 - 11:06 น.

Facebook

Twitter

LINE

Copy Link

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มพล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (306) 成语故事 (二零六)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 二桃杀三士/二桃殺三士 èr táo shā sān shì (เอ๋อร์ ถาว ฉา ซาน ฉื่อ) โดย คำว่า 二 èr (เอ๋อร์) แปลว่า จำนวนนับ สอง 桃 táo (ถาว) แปลว่า ลูกท้อ (ผลไม้) 杀/殺 shā (ฉา) แปลว่า ฆ่า สังหาร 三 sān (ซาน) แปลว่า จำนวนนับ สาม 士 shì (ฉื่อ) แปลว่า ขุนนาง เมื่อรวมกันหมายถึง ไข่ลูกท้อสองผลสังหารขุนนางสามคน เป็นกลยุทธ์การยืมมือผู้อื่นกำจัดบุคคลที่ตัวเองต้องการกำจัด หรือยืมดาบฆ่าคนนั่นเอง มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ประเทศจีนในช่วง**ชุนชิว 春秋 Chūnqiū** เป็นยุคแห่งความแตกแยกที่สุด เกิดรัฐใหญ่เล็กมากมายนับไม่ถ้วน แต่ละรัฐต่างทำทุกวิถีทางเพื่อความอยู่รอดของรัฐของตน ไม่ว่าจะสรรหาคนเก่ง คนมากความรู้มาช่วยงานบริหาร ขุนศึกที่เก่งมาช่วยปกป้องหรือขยายดินแดน เมื่อภารกิจบรรลุ ก็เป็นคราวที่ต้องวัดใจกันระหว่างเจ้านายกับลูกน้องว่าใครจะอยู่หรือใครจะไป ซึ่งวิธีแบบนี้มันก็ยังคงดำเนินมาจนถึงสังคมยุคปัจจุบัน ที่แม้โลกเราเจริญพัฒนาไปเพียงใดแล้วก็ตาม ก็ยังมีอาจหลุดพ้นจากวัฏจักรอันโหดร้ายนี้ไปได้

โดยหนึ่งในตัวละครจากนี้ได้แก่ **รัฐฉี 齐国/齊國 Qí guó** ในยุคการปกครองของ **ฉีจิ่งกง 齐景公/齊景公 Qíjǐnggōng** เนื่องจากฉีจิ่งกงได้ขึ้นครองอำนาจด้วยความบังเอิญ ดังนั้น ในช่วงต้นๆ ของการปกครอง เขาต้องตกอยู่ใต้อำนาจของเหล่าขุนนางหลายฝ่าย เมื่อเขาโตขึ้น และสามารถแย่งชิงอำนาจทั้งหลายมาอยู่ใต้อุ้งมือของตัวเองแต่เพียงผู้เดียวแล้ว จึงทำให้เขามีความหวาดระแวงต่อผู้คนรอบข้างของเขายิ่งนัก จึงมีที่มาว่า

Advertisement

ครั้งหนึ่งฉีจิ้งกงได้ระบายความในใจกับมหาเสนาบดีที่เขาไวใจนามว่าเยียน จื่อ 晏子 Yànzi โดยฉีจิ้งกงได้พูดว่า พี่ชายเขาได้ขึ้นครองอำนาจเพราะเหล่าข้าราชการของพ่อช่วยกันอุ้มชู แต่มาพี่ชายเขาก็ถูกเหล่าข้าราชการเหล่านั้นยึดอำนาจ และสังหาร แล้วก็มาเอาตัวข้าขึ้นเป็นหุ่นเชิดอำนาจของพวกเขาตั้งสืบทอดมา ข้าร่วมกับเหล่าขุนนางทั้งสามช่วยข้าชิงอำนาจจากขุนนางเก่าเหล่านั้นมาได้ ผลงานของพวกเขาใหญ่หลวงนัก ถ้าต่อไปภายหน้าหากข้ามีเรื่องขัดแย้งกับเหล่าขุนนางทั้งสามคนที่ช่วยเหลือข้า ข้าก็คงต้องถูกพวกเขาร่วมกันทำร้ายเอาเป็นแน่

มหาเสนาบดีเยียน จื่อ ได้ฟัง ก็คิดว่าเขาเองก็หมั่นใส่ขุนนางผู้กล้าทั้งสามอยู่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงครุ่นคิดแผนการในใจครู่หนึ่ง จึงตอบแก่เจ้านายของตนว่า เรื่องจะกำจัดขุนนางทั้งสามคนให้พ้นจากวงโคจรอำนาจนี้ ปล่อยให้เป็นที่ของตงกัแล้วกัน เมื่อฉีจิ้งกงได้ฟังก็ดีใจ และมอบภารกิจลับนี้ให้ เยียนจื่อคิดว่าการกำจัดขุนนางทั้งสามนี้เป็นเรื่องยากยิ่งนัก เพราะทั้งสามคนก็เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อฉีจิ้งกงยิ่งนัก ที่สำคัญทั้งสามล้วนมีผลงาน และเป็นบุญเป็นคุณต่อฉีจิ้งกงมากมาย ดังนั้น หากผลิผลามทำแล้วเกิดความผิดพลาด ภัยร้ายก็จะเกิดแก่ตน และฉีจิ้งกงได้ คงต้องใจเย็นๆ และรอโอกาสเท่านั้น

แล้วก็เดินทางไปตามคาด โอกาสก็มาถึงในวันหนึ่ง เมื่อเจ้าผู้ครองนครรัฐหลู่ 鲁国/魯國 Lǔ guó หลู่กั้ว มาเยือนรัฐฉี ฉีจิ้งกงได้จัดพิธีต้อนรับอย่างยิ่งใหญ่ ในงานเลี้ยงนั้น เยียนจื่อได้ขอให้ฉีจิ้งกงมอบลูกท้อพิเศษให้กับแขก และพร้อมกันนั้นก็ถือโอกาสประกาศคุณงามความดีของวีรบุรุษแห่งรัฐให้แขกได้ชื่นชม โดยลูกท้อที่เตรียมมาในงานครั้งนี้มีด้วยกันทั้งหมด 6 ลูก สองลูกเป็นของฉีจิ้งกง และเจ้านครรัฐหลู่ อีกสองลูกเป็นของมหาเสนาบดีของทั้งสองรัฐ ที่เหลืออีกสองลูกจะมอบให้วีรบุรุษแห่งรัฐ แต่จะให้ใครดี ก็ยากจะตัดสินใจ

เยียนจื่อจึงประกาศในงานว่า ในท้องพระโรงแห่งนี้ ใครที่คิดว่าตนเองมีคุณงามความดีต่อรัฐฉีมากที่สุด ก็จงประกาศคุณงามความดีของตนออกมาเพื่อจะได้รับลูกท้อไปหนึ่งลูก เมื่อสิ้นคำประกาศ ขุนนางทั้งสามที่เคยสร้างคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงให้กับรัฐฉีก็สลับกันขึ้นพูดถึงวีรกรรมของตน โดยคนที่หนึ่งพูดว่า ครั้งหนึ่งเขาเคยช่วยชีวิตฉีจิ้งกงจากอุ้งเล็บเสือโคร่งได้ คุณงามความดีนี้พอจะได้รับผลท้อสักลูกใหม่ เสนาบดีเยียนจื่อตอบกลับว่าคุณความดีของท่านในการช่วยเหลือชีวิตเจ้านาย นับว่ามากมาย ควรได้รับท้อไปรับประทาน

เมื่อคนที่หนึ่งได้ผลท้อไปหนึ่งลูกแล้ว ขุนนางคนที่สองก็ลุกขึ้นกล่าวว่า ครั้งหนึ่งในระหว่างข้ามแม่น้ำเหลือง 黄河 Huánghé (หวงเหอ) ม้าของฉีจิ้งกงถูกตะพวยยักษ์งาบ และลากลงน้ำลึก ในช่วงวิกฤตทั้งม้าทั้งฉีจิ้งกงกำลังจะจมน้ำไปนั้น ข้ากระโดดลงไปช่วยได้ทั้งคนทั้งม้า เช่นนี้แล้วถือว่ามีคุณประโยชน์หรือไม่ เสนาบดีเยียนจื่อก็ตอบกลับไปว่า คุณประโยชน์ใหญ่หลวง สมควรรับผลท้อไปเช่นกัน

[èr] [táo] [shā] [sān] [shì]
 二 桃 杀 三 士

(ที่มาจาก <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1740308372923075956&wfr=spider&for=pc>)

จากนั้นขุนศึกคนที่สามก็ลุกขึ้นกล่าวด้วยอารมณ์อันบูดบึ้งว่า ข้าเป็นแม่ทัพออกรบ ปราบปรามกบฏ ขยายดินแดนรัฐฉีให้กว้างใหญ่ออกไปมากมาย จนบารมีของรัฐฉีแผ่ขยายออกไปสี่ทิศ ชื่อเสียงของฉีจึงงกขจรกระจายไปทั่วหล้า เช่นนี้แล้วถือว่าสร้างคุณประโยชน์ให้ประเทศชาติหรือไม่ เสนาบดีเยียนจื่อตอบว่า คุณงามความดีของท่านถือว่าเป็นอันดับหนึ่งของแผ่นดินหาใครเทียบไม่ได้ แต่เนื่องจากลูกท้อสองลูกได้แจกออกไปหมดแล้ว ข้าจึงขอแสดงความเคารพต่อท่านด้วยเหล้าหนึ่งจอกแทน

ขุนศึกคนที่สามนี่นิสัยมุทะลุ หัวหาญ สมชายชาติทหาร เมื่อรู้ว่าลูกท้อหมด ตัวเองไม่ได้กินแน่แล้ว จึงพูดด้วยความโมโห และน้อยใจว่า ในเมื่อข้าทำคุณประโยชน์สูงสุด แต่กลับไม่ได้รับพระราชทานลูกท้อ เช่นนี้แล้ว ข้าจะอยู่สู้หน้าผู้คนได้อย่างไร พูดจบก็ชักกระบี่ขึ้นมาเขียดคอตัวเองดับคาที่ เหตุการณ์นี้สร้างความตกตะลึงให้กับทุกคนมากยิ่งนัก

แต่มันยังไม่จบแค่นั้น ขุนนางผู้กล้าคนที่สองก็ลุกขึ้นพูดด้วยน้ำเสียงแสดงถึงความเสียใจยิ่งว่า ขุนพลท่านนี้ มีคุณงามความดีมากกว่าตน แต่กลับไม่ได้รับลูกท้อ ตัวเองกลับได้กินก่อน มันช่างน่าอับอายยิ่งนัก ว่าแล้วก็ชักกระบี่เขียดคอตัวเองดับไปอีกคน ขุนนางคนแรกเห็นสองขุนนางฆ่าตัวตายเช่นนี้ ก็ลุกขึ้นพูดว่า ข้ากับเขาทั้งสองเคยสาบานร่วมกันว่าจะร่วมเป็นร่วมตายไปด้วยกัน ตอนนี้ทั้งสองตายไปแล้ว แล้วข้าจะอยู่ไปไย ว่าแล้วก็เขียดคอฆ่าตัวตายไปอีกคน เป็นอันว่าขุนนางผู้มีผลงานและคุณประการอันยิ่งใหญ่ต่อรัฐฉีต้องมาตายไปพร้อมกันจากงานเลี้ยงครั้งนี้

ต่อมาผู้คนจึงเอาเหตุการณ์ลูกท้อสองลูกสั่งหารสามขุนนาง มาสะท้อนสังคมว่า คนดีคนซื่อ มักตกเป็นเหยื่อของคนคดโกง หรือคนปัญญาอ่อนยอมตกเป็นเหยื่อของคนฉลาด

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：用计谋借刀杀人。

成語比喻：用計謀借刀殺人。

Chéngyǔ bǐyù: Yòng jì móu jiè dāo shā rén.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยวี่: โย่ง จี้โหมว เจี้ย ดาว ฉา เหวิน

สุภาษิตเปรียบว่า ใช้แผนการยืมดาบฆ่าคน

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

二桃杀三士的故事告诉我们，跟那些很会说花言巧语的人打交道时要多加警惕。

二桃殺三士的故事告訴我們，跟那些很會說花言巧語的人打交道時要多加警惕。

Èrtáoshā sānshì de gùshì gàosù wǒmen, gēn nàxiē hěn huì shuō huāyánqiǎoyǔ de rén dǎjiāodào shí yào duōjiā jǐngtì.

เอ๋อร์ถาวฉาซานชี้อ เตอะ กูฉี้อ เก้าสฺ หวั่วเหมิน, เกิน นำเซี่ย เหิน หุ่ย ฉัว ฮวาเหยียนเจียวยฺหวี่ เตอะ เหวิน ต่า เจียวต้าว ฉี้อ เหยา ตัวเจีย ลิงที่

นิทานเรื่องลูกท้อสองผลฆ่าสามขุนนาง บอกให้เราเห็นว่า เราควรระมัดระวังให้มาก เมื่อต้องคบกับคนที่